

ACC. NR. 133

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: SKÅNE Upptecknat av: Erik Lidvall
Härad: Yemmenhögs Adress: Hasskog
Socken: Gustars ^{(numera} Brönings) Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1929 Född år _____ i _____

Uppteckningen rör

Hargårds kopparportar 1
Om en man som kunde göra konster 2

En sägen och en berättelse till.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1. En gång, det är nu mycket långt tillbaka i tiden, skulle bönderna i Bövringe och Lemmestjö byar flytta ett par kopparportar från det slott, som låg på en ö i Havgårdssjön och som beboddes av kungar. Det var om vintern, så att de kunde köra på isen. Till en början gick det också lätt och bra, och ingen tänkte på någon fara. Men när de hade kört en stund, brast isen och portarna föll i sjön. Där lågo de kvar i flera år. Till slut tyckte man, att det var orätt, att portarna skulle ligga i sjön, och man beslöt sig för att försöka draga upp dem. Detta skulle göras av ett par stutar, som skulle ha bara mjölk, ända tills de fingo en viss ålder. Kalvarna uppföddes på samma gård och passades av en flicka, som var dag gav dem den mjölk de skulle ha. En dag råkade flickan stå ut litet mjölk. Hon blev först mycket förkräckt, men sen tänkte hon: "Det gör ingenting, om jag fyller vatten på istället." Detta gjorde hon, och sen tänkte ingen mer på att den ene kalven hade smakat vatten. När de så blevo tillräckligt stora, spändes de en dag för portarna och man började köra. Till en början gick det bra, men rätt som man hörd, störtade den ene stuten. På samma gång grinade det till nere ifrån sjöbotten, och en röst sade: "Där styt vannkallen." Då kom man ihåg, att den ene kalven en gång fått vatten. Len har ingen försökt att få upp portarna, så att de ligga där ännu.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2. För omkring femtio år sedan bodde vid Tröbergashogen en man som kunde göra konstet. Huset, som han bodde i, låg precis uppåt vägen, så att han brukade öppna grinden för körande. På den

tiden brukade lantbrukarna att köra till staden, när de skulle sälja något. En gång voro ett par lantbrukare på väg till staden med ett lass hö. De körde tidigt hemifrån om morgonen, så att när de kommo till Troberga, låg mannen, som skulle öppna för dem, och sov. Det dröjde en stund, innan han kom. Bönderna blevo otåliga och började att svärja. "Det ska I "min själ" inte må bra av," sa mannen, sedan han hade öppnat för dem. Bönderna fortsatte sin resa men hade inte hunnit långt, förrän lasset välte. Lasset länktes på igen, och de körde vidare, men efter en halv timmes tid välte de igen. Och sen välte de två gånger till, innan de kommo fram, så nog kunde mannen något.

Uggt. av Erik Lindvall (f. 1902.)

Elew vid Vilan 1923-24.

Harskog, Gustavs s:n. Vemmenhögs härad.